

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут Педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО**

Освітня програма «Дошкільна освіта»

першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю 012 Дошкільна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Декоративне мистецтво
Викладач	Доктор педагогічних наук, професор Борин Галина Василівна
Контактний телефон викладача	0673437860
E-mail викладача	haluna.boryn@pnu.edu.ua, boryngv@ukr.net
Формат дисципліни Очний/заочний	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	180 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення дисципліни є формування соціально-творчої активності особистості студента засобами декоративно-прикладного мистецтва; розкриття перед студентами історичних витоків і ролі народної творчості, декоративно-прикладного мистецтва у духовно-матеріальному житті суспільства; виховання естетичного ставлення до творів мистецтва, народних художніх традицій та національної культури в цілому; ознайомлення студентів з особливостями різних матеріалів та їх декоративними властивостями; формування практичних навичок роботи з різними матеріалами та інструментами; оволодіння практичними методами, технікою і технологією виготовлення та декорування художніх виробів; розвиток художньо-творчих здібностей студентів; підготовка студентів до самостійного ведення занять з декоративно-прикладного мистецтва, відповідно до традицій місцевих народних промислів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення даної дисципліни є підготувати майбутніх вихователів ЗДО до створення предметів декоративного мистецтва і дизайну та оволодіння методикою навчання і виховання цьому дітей дошкільного віку.

Основними завданнями є: розвиток особистісної цілісної духовності та формування естетичної культури майбутніх вихователів ЗДО; розвиток естетичного і емоційного ставлення до творів декоративного мистецтва, вміння розуміти та цінувати народну художню творчість; актуалізація творчого потенціалу та розвиток творчої самореалізації в різних видах декоративного мистецтва; формування здатності орієнтуватися в кожному з видів декоративного мистецтва (кераміка, ткацтво, вишивка, розпис тощо); формування умінь виконувати варіанти орнаментів (стрічкові, сітчасті, композиційно-замкнені, геометричні, рослинні, зооморфні), декоративні композиції для оформлення предметів побуту (декоративні витинанки різних видів тощо); оволодіння уміннями раціонально поєднувати теоретичну підготовку із спроможністю розв'язувати практичні завдання курсу.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Фахові компетентності

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості

(довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленневою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

Програмні результати навчання:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

Р-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	180 кредитів ЄКТС,
лекції	Лекції – 18 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	Семінарські заняття – 22 год.
самостійна робота	Самостійна робота – 50 год.

Ознаки навчальної дисципліни		
Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
012 «Дошкільна освіта»	3/6	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Методи і прийоми ознайомлення з декоративно-прикладним мистецтвом дітей дошкільного віку	2	2	5
Тема 2-3. Декоративна діяльність дошкільнят як засіб і середовище особистісного розвитку	4	4	5
Тема 4. Українські народні розписи	2	4	10
Тема 5-6. Декоративне малювання, ліплення та аплікація у роботі з дітьми дошкільного віку	4	4	10
Тема 7. Художньо-естетичне виховання дітей дошкільного віку засобами декоративного мистецтва	2	2	5
Тема 8. Методика ознайомлення дітей дошкільного віку з ткацтвом	2	2	5
Тема 9. Методика ознайомлення дітей дошкільного віку з витинанням	2	4	10
ЗАГ.:	18	22	50

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://nmv.pnu.edu.ua/wp Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів (оцінки за практичні заняття - 40 балів, включають контрольну роботу (тести) - 20 балів, творчі роботи – 20 балів, самостійну роботу - 20 балів).
Вимоги до письмових робіт	Проект з теми за вибором – оцінюється самостійність виконання, аналіз та міркування. Здобувачі ВО виконують контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua (для денної – на занятті, для заочної – за 10 днів допочатку сесії)
Семінарські заняття	Робота на кожному практичному занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття, та виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 5 б.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдено тестування.
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік форма здачі - комбінована
7. Політика навчальної дисципліни	

Письмові роботи: виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи).

Академічна доброчесність: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/>

Відвідування занять Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове

Пропущені заняття здобувач відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного занять роботу. Для цього використовуються:

- усне опитування;
- перевірка продуктів декоративної діяльності дошкільників;
- перевірка письмових завдань;
- заслуховування і перегляд відео презентацій;
- перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу самостійної роботи (рекомендаційних плакатів, лепбуків, проєктів тощо).

Неформальна освіта: Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора No 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Борин Г.В. Підготовка майбутніх педагогів до реалізації художньо-конструктивної складової мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку у процесі співпраці з батьками вихованців. Theoretical foundations of pedagogy and education: collective monograph / Hritchenko T., Loiuk O., etc. International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2021. С. 205–227. <https://isg-konf.com/uk/theoretical-foundations-of-pedagogy-and-education-ua/>
2. Борин Г. В. Художньо-естетичний розвиток дітей: напрями удосконалення підготовки майбутніх педагогів до взаємодії з сім'ями вихованців. *Освітній простір України* : науковий журнал. 2018. Вип. 12. С. 56-62. <https://doi.org/10.15330/esu.12.56-61>
3. Калуська, Л. В. Здоров'я дитини в садку і в родині [Текст] / для методистів та вихователів дошкільних закладів. Харків : Ранок-НТ, 2015. 96 с. – 5,0074.100.5 К 17 кільк.прим.: 1 (Педагог. – 1)
4. Лисенко Н. В. Педагогіка українського дошкілля [Текст] : у 3-х частинах : навчальний посібник. Ч. 2. К. : Слово, 2019. 360 с. ПНУ. – 25,00 74.10я73 Л63 кільк.прим.: 31 (КХ. – 13, Педагог. – 15, Гурт№5. – 1, Коледж. – 2)
5. Киреченко Н., Науменко Т. Виховує мистецтво Дошкільне виховання. 2019. №5. С. 6 – 7.
6. Котелянець Н.В. Скарбничка паперових чудес (творча майстерня дитини). К., 2019. 64 с.
7. Плазовська, Л. В. Декоративне мистецтво в практиці вчителя образотворчих дисциплін : навч. посібник . К. : Кондор-Видавництво, 2018. 258 с.
8. Поліщук О. Символіка українського декоративного розпису. Умань, 2017, 307 с.
9. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт» / [Андрієтті О., Чегусова З.В. Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття. 200 імен: Альбом-каталог / З.В. Чегусова. К.: Зат «Атлант ЮЕМСІ», 2019. 511 с.

Викладач: доктор педагогічних наук, професор

Борин Галина Василівна